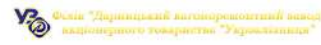


Міністерство освіти і науки України
Український державний університет залізничного транспорту



МАТЕРІАЛИ

двадцять першої науково-практичної міжнародної конференції
*«Міжнародна транспортна інфраструктура,
індустріальні центри та корпоративна логістика»*
(5-6 червня 2025р. м. Харків, Україна)



MT.KART.EDU.UA

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ
ТРАНСПОРТНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
АТ «УКРАЇНСЬКА ЗАЛІЗНИЦЯ»
CONSERVATOIRE NATIONAL DES ARTS ET MÉTIERS (FRANCE)
INSTITUTE OF AUTOMATIC CONTROL TELEMATICS OF
TRANSPORT (POLAND)
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ
ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ПРОМИСЛОВОСТІ НАН УКРАЇНИ

Матеріали

*Двадцять першої науково-практичної
міжнародної конференції*

**«МІЖНАРОДНА ТРАНСПОРТНА
ІНФРАСТРУКТУРА,
ІНДУСТРІАЛЬНІ ЦЕНТРИ ТА
КОРПОРАТИВНА ЛОГІСТИКА»**

(5 - 6 червня 2025р. м. Харків)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова: *Панченко С.В.*, д.т.н., проф., ректор Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

Заступники голови: *Каграманян А.О.*, к.т.н., доц., проректор з науково-педагогічної роботи .Українського державного університету залізничного транспорту (Харків);
Дикань В.Л., д.е.н., проф., завідувач кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

Секретаріат:

Толстова А.В. к.е.н., доц., доцент кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

Шаповал Г.В. к.т.н., доц., заступник декана з денної форми навчання Факультету УПП Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

Примаченко Г.О. к.т.н., доц., доцент кафедри транспортних систем та логістики Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

УДК 321:314:336.5.614.2

МОДЕРНІЗАЦІЯ СОЦІАЛЬНИХ ОРІЄНТИРІВ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ІНТЕЛЕКТУАЛІЗАЦІЇ

MODERNIZATION OF SOCIAL GUIDELINES IN THE CONDITIONS OF DIGITAL INTELLECTUALIZATION

О. Л. Шелест, канд. екон. наук

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (м. Харків)

O. Shelest Ph.D (Econ.)

V. N. Karazin Kharkiv National University (Kharkiv)

Необхідність здійснення всебічного дослідження процесів інтелектуалізації обумовлена глибокими трансформаціями світової економічної системи в умовах глобалізаційних викликів та постійного оновлення соціально-економічного ландшафту. В епоху високої конкуренції на міжнародному рівні стратегічні позиції держав дедалі більше залежать від ефективності використання інтелектуальних ресурсів та якості людського капіталу, що стає фундаментом їхнього сталого розвитку й геополітичного авторитету.

У ХХІ столітті інтелектуальна складова національного розвитку набуває статусу ключового чинника формування довгострокової конкурентоспроможності, обумовлюючи потребу в переосмисленні ролі знань, інновацій та інтелектуальної праці в структурі економічної політики. Інтенсивне впровадження цифрових технологій, інформаційно-комунікаційних систем та автоматизації процесів підсилює актуальність ефективного управління інтелектуальним потенціалом суспільства як стратегічного активу.

Однак системні деформації в галузі освіти, науки й інноваційної діяльності, що супроводжують сучасні соціальні зміни, становлять суттєву загрозу для збереження й примноження національного інтелектуального капіталу. Наявні виклики, пов'язані з девальвацією гуманітарної компоненти у сфері управління знаннями, здатні істотно послабити інтелектуальну самодостатність держави та її здатність реагувати на складні глобальні процеси.

Аналіз сучасної управлінської парадигми засвідчує, що формальний підхід до інтелектуалізації, який часто обмежується технологічною модернізацією та цифровізацією життєдіяльності, не забезпечує належного рівня розвитку особистісного й професійного потенціалу фахівців. Отже, лише системна інтеграція когнітивних, інноваційних та особистісно-орієнтованих підходів до розвитку інтелектуального середовища може

забезпечити якісні зміни у сфері управління людськими ресурсами та підвищити адаптивність суспільства до глобальних трансформацій [1].

У межах процесу інтелектуалізації важливе значення набуває культурна детермінанта, яка виступає каталізатором формування стратегічних підходів до управління знаннями та людським капіталом. Наукова думка одностайно підтверджує, що культурологічний вимір інтелектуалізації не лише доповнює загальну картину соціального розвитку, а й виступає критичним фактором гармонізації взаємодії між особистісним потенціалом та суспільними інституціями.

Мультидисциплінарний характер цього явища зумовлює необхідність системного аналізу його впливу на ключові параметри соціально-економічної динаміки. До визначальних складових інтелектуального поступу фахівця належать здатність до рефлексивного мислення, розвиток когнітивної автономії, опанування сучасних методологій та ефективне застосування інформаційних ресурсів у професійній діяльності.

Таке поєднання індивідуальних та професійних компетенцій формує основу для побудови інноваційно-орієнтованого суспільства, де інтелектуальна культура розглядається як інтегральна складова управлінських стратегій, що забезпечують стійкий розвиток у довгостроковій перспективі [2].

Однією з ключових ознак інтелектуалізації як стратегічного процесу є трансформація знань у ресурс, здатний ініціювати інноваційне оновлення та слугувати основою для подальшого знаннєвого зростання. В умовах постіндустріальної епохи ефективне функціонування фахівця вимагає високого рівня гнучкості мислення, здатності до самоорганізації знань та вміння адаптуватися до нестабільного соціально-економічного контексту.

Компетентнісний підхід до професійного розвитку передбачає інтеграцію аналітичного, системного та критичного мислення, що є необхідним для розв'язання комплексних завдань сучасності.

У цьому контексті провідна роль належить освітнім інституціям, які виступають платформами формування та акумуляції інтелектуального капіталу. Сучасна освітня парадигма не обмежується передачею спеціалізованих знань, а формує у здобувачів здатність до творчої генерації ідей, розвитку когнітивних здібностей і готовності до реалізації інноваційних проєктів. Такий підхід забезпечує формування конкурентоспроможного суб'єкта професійної діяльності, здатного ефективно функціонувати в умовах глобальної трансформації ринку праці.

[1]. Соціальна і цифрова трансформація: теоретичні та практичні проблеми правового регулювання : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ, 2 грудня 2021 р. / наук. керівник конф. О. А. Баранов ; упоряд.: В. М. Фурашев, С. О. Дорогих. Київ- Одеса: Фенікс, 2021. 324 с. URL: ppi.org.ua/sites/default/files/socialna_i_cifrova_transformaciya_2021.pdf. (дата звернення 25.05.2025).

[2]. Деінтелектуалізація чи інтелектуалізація: присуд суспільства. [Електронний ресурс]. URL: <http://blogs.korrespondent.net/blog/users/3334243-deintelektualizatsiia-chy-intelektualizatsiia-prysudsuspilstva>. (дата звернення 25.05.2025).